

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

આઈસીડીએસ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

બીના શબીર અને અન્ય

ઓગસ્ટ ૧૨, ૨૦૦૨

[ન્યાયમૂર્તિઓ ઉમેશ સી. બેનર્જી અને વાય. કે. સભરવાલ]

નેગોશીયેબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧-કલમ ૧૩૮-ચેક બાંધધરી આપનાર પાસેથી જામીન તરીકે જારી કરવામાં આવે છે-બેઈમાન-ફરિયાદ-જાળવણી-રાખવામાં આવે છે, જ્યાં પણ કોઈની તરફેણમાં ડિફોલ્ટ હોય અને જો કોઈ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીના નિકાલમાં જારી કરાયેલ ચેક હોય તો જોગવાઈ-કાયદાનું અર્થઘટન-કાયદાકીય હેતુ લાગુ કરવાની બાબતમાં કોઈ પ્રતિબંધ અથવા પ્રતિબંધ હોઈ શકતો નથી.

સામાવાળા નંબર ૧ ના પતિએ અપીલકર્તા સાથે ભાડાની ખરીદીનો કરાર કર્યો હતો.સામાવાળા નંબર ૧ ભાડાની ખરીદીની સુવિધાઓના સંદર્ભમાં બાંયધરી આપનાર તરીકે ઊભો હતો અને અપીલકર્તાને આંશિક ચુકવણી માટે ચેક જારી કર્યો હતો.ચેક બેંકમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો અને તે ચેક વણસ્વીકાર્યે પરત ફરેલ હતો .અપીલકર્તાએ નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ની કલમ ૧૩૮ હેઠળ સામાવાળા નંબર ૧ને ૧૫ દિવસોમાં રકમ ચૂકવવા માટે નોટિસ જારી કરી હતી.સામાવાળા નંબર ૧ એ જવાબ આપ્યો ન હતો.ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ કાયદાની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ફરિયાદ દાખલ કરી હતી. ત્યારબાદ સામાવાળાઓ ફરિયાદને રદ કરવા માટે કલમ ૪૮૨ સીઆરપીસી હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી.ઉચ્ચ અદાલતે ફરિયાદને રદ કરી દીધી કારણ કે બાંયધરી આપનાર પાસેથી જામીન તરીકે જારી કરાયેલ ચેક કોઈ પણ દેવું અથવા જવાબદારી નિભાવવાના હેતુથી જારી કરવામાં આવ્યો હોવાનું કહી શકાતું નથી અને તેથી કોઈ ફરિયાદ થશે નહીં.આથી આ અપીલ કરવામાં આવી છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

હેલ્ડ-૧.૧.નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ની કલમ ૧૩૮ની ભાષા વિધાનસભાના ઉદ્દેશના સંદર્ભમાં ચોક્કસ રહી છે.આ વિભાગનો પ્રારંભ

"જ્યાં કોઈપણ ચેક શબ્દો સાથે છે, જે" કોઈપણ "શબ્દના વપરાશકર્તાને કારણે અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે.પ્રથમ ત્રણ શબ્દો સૂચવે છે કે હકીકતમાં કોઈ પણ કારણસર જો "કોઈ પણ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારી" ની ચૂકવણી માટે અન્ય વ્યક્તિની તરફેણમાં બેન્કર સાથે તેમના દ્વારા જાળવવામાં આવેલા ખાતા પર ચેક લખવામાં આવે, તો "કોઈ પણ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારી" શબ્દો જો "જ્યાં કોઈ ચેક" શબ્દો સાથે વાંચવામાં આવે તો તેમાં કોઈ શંકા નથી કે તે ગમે તે કારણોસર હોય, તો આ જોગવાઈ હેઠળની જવાબદારીને ટાળી શકાતી નથી.વિધાનસભા કોઈ પણ દેવાની સંપૂર્ણ કે આંશિક ચૂકવણી નોંધવા માટે પૂરતી સાવચેતી રાખે છે, પરંતુ તેમાં અન્ય જવાબદારીઓ પણ સામેલ છે.ઉચ્ચ અદાલત આ બાબત ધ્યાને લેવામાં અથવા તેનો સંદર્ભ આપવામાં અને તેનું મુલ્યાંકન કરવામાં પણ નિષ્ફળ રહી.[૪૮૯૩-એ, સી]

૧.૨.કાયદાની ભાષા કાયદા ઘડનારાઓના ઈરાદાને દર્શાવે છે કે જ્યાં પણ એક પક્ષે બીજાની તરફેણમાં ડિફોલ્ટ થાય અને જો કોઈ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીની ચૂકવણીમાં ચેક જારી કરવામાં આવે તો કાયદાની કલમ ૧૩૮ની જોગવાઈઓ લાગુ કરવાની બાબતમાં કોઈ પ્રતિબંધ અથવા પ્રતિબંધ ન હોઈ શકે. 'કોઈપણ ચેક' અને 'અન્ય જવાબદારી' એ બે મુખ્ય અભિવ્યક્તિઓ છે જે કાયદાકીય ઉદ્દેશને સ્પષ્ટ કરે છે જેથી વાસ્તવિક સંદર્ભને કાયદાની જોગવાઈઓના દાયરામાં લાવી શકાય.કોઈપણ વિરોધાભાસી અર્થઘટન

વિધાનસભાના ઉદ્દેશને નિષ્ફળ બનાવશે.એવું લાગે છે કે ઉચ્ચ અદાલત બાંચધરી અને બાંચધરી આપનારની જવાબદારીના મુદ્દાથી દૂર થઈ ગઈ છે.હકીકતમાં બાંચધરી આપનાર અને મુખ્ય દેવાદારની સહ-વ્યાપક જવાબદારીનો મુદ્દો, કાયદાની કલમ ૧૩૮ના કાર્યક્ષેત્રની સંપૂર્ણપણે બહાર છે, આમ ઉચ્ચ અદાલતે કાયદાની કલમ ૧૩૮ના સાચા ઉદ્દેશ અને હેતુની અવગણના કરી છે અને તે એક સ્પષ્ટ ભૂલમાં પડી ગઈ છે.તેથી વિવાદિત ચુકાદાને રદ કરવામાં આવે છે.[૪૯૩-**D-F**; ૪૯૪-**A**]

શ્રીનિવાસન વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય, (૧૯૯૯) ૩ કે. એલ. ટી. ૮૪૯, વિશિષ્ટ.

સિવિલ અપીલ જ્યુરિસડિક્શન-સિવિલ અપીલ નંબર ૭૯૭/૨૦૦૨.

ક્રિમિનલ નંબર ૧૫૩૦/૨૦૦૦ માં કેરળ હાઈકોર્ટના ૨૪/૦૭/૨૦૦૦ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તાઓ તરફથી એસ. બાલાકૃષ્ણન, વિજય સોંધી, એમ. કે. ડી. નંબૂદિરી અને સુબ્રમણ્યમ, પ્રસાદ.

સામાવાળા માટે કે. આર. શશિપ્રભુ અને રોમી ચાકો.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ બેનર્જી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

પરવાનગી મંજૂર કરવામાં આવી.

નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ ની કલમ ૧૩૮ હેઠળની કાર્યવાહીની જાળવણીક્ષમતા અને બાંધધરી આપનારની અસર અંગે આ અપીલમાં એક ટૂંકો પરંતુ રસપ્રદ પ્રશ્ન વિચારણા માટે આવે છે.ઉચ્ચ અદાલતે તેને નકારી કાઢી હતી અને તેથી બંધારણની કલમ ૧૩૬ હેઠળ આ અદાલત સમક્ષ આ બાબત હતી.જો કે, આ બાબતમાં ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોની પ્રશંસા કરવા માટે, આ સમયે કલમ ૧૩૮ની તેની સાચી શરતો, અવકાશ અને અસર માટે નોંધ લેવી તેમજ પરિસ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરવું પણ યોગ્ય રહેશે.નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ ની કલમ ૧૩૮ નીચે મુજબ છે:

"૧૩૮. ખાતામાં અપુરતા ભંડોળ વગેરેને કારણે ચેકનો અસ્વીકાર.- જો કોઈ વ્યક્તિએ કોઈ બેંક સાથે રાખેલા ખાતા પર કોઈ પણ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીની સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રીતે ચૂકવણી માટે તે ખાતામાંથી અન્ય વ્યક્તિને કોઈ પણ રકમની ચૂકવણી માટે બેંક સાથે દોરેલો કોઈ ચેક બેંક દ્વારા ચૂકવવામાં ન આવે તો, તે ખાતાની ક્રેડિટમાં

રહેલી રકમ ચેકનો સ્વીકારનું કરવા માટે અપૂરતી છે અથવા તે બેંક સાથે કરવામાં આવેલ સમજુતી દ્વારા તે ખાતામાંથી ચૂકવવા માટે ગોઠવવામાં આવેલી રકમ કરતાં વધી ગઈ છે, તો આવી વ્યક્તિએ ગુનો કર્યો હોવાનું માનવામાં આવશે અને આ અધિનિયમની અન્ય કોઈ જોગવાઈને પૂર્વગ્રહ વિના, તેને એક મુદત માટે કેદની સજા કરવામાં આવશે. જે એક વર્ષ સુધી લંબાઈ શકે છે, અથવા દંડ સાથે જે ચેકની રકમ કરતાં બમણી રકમનો દંડ અથવા બંને કરવામાં આવે:

પરંતુ આ કલમમાં સમાવિષ્ટ કંઈપણ લાગુ પડશે નહીં સિવાય કે

(ક) ચેક જે તારીખે કાઢવામાં આવ્યો હોય તે તારીખથી છ મહિનાના સમયગાળાની અંદર અથવા તેની માન્યતાના સમયગાળાની અંદર, જે પણ પહેલા હોય, બેંકને રજૂ કરવામાં આવ્યો હોય.

(ખ) ચૂકવનાર અથવા ધારક, જેમ કે કેસ હોય તેમ, ચૂકવેલ ચેક પરત કરવા અંગે બેંકમાંથી તેના દ્વારા માહિતી મળ્યાના પંદર દિવસની અંદર, ચેક લખનારને લેખિતમાં નોટિસ આપીને કહેવાતી રકમની ચુકવણી કરવાની માંગ કરે છે; અને

(ગ) આવા ચેકના લખનારને, ચેકની પ્રાપ્તિના પંદર દિવસની અંદર, ચેકના યોગ્ય સમયે, પ્રાપ્તકર્તાને અથવા, કેસ હોય તે રીતે, ધારકને કહેવાતી રકમની ચુકવણી કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે.

સમજૂતી આ વિભાગના હેતુ માટે, "દેવું અથવા અન્ય જવાબદારી" નો અર્થ કાયદેસર રીતે લાગુ કરી શકાય તેવું દેવું અથવા અન્ય જવાબદારી છે.

ઉપરોક્ત જોગવાઈના આધારે, હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે જ્યારે ચેક જામીન તરીકે જારી કરવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે કાયદાની કલમ ૧૩૮ હેઠળ કોઈ ફરિયાદ રહેશે નહીં કારણ કે જારી કરાયેલ ચેક કોઈ પણ દેવું અથવા જવાબદારી ચૂકવવાના હેતુ માટે હોવાનું કહી શકાતું નથી:ઉપરોક્ત નિષ્કર્ષના સમર્થનમાં ઉચ્ચ અદાલત નીચેના કારણો નોંધે છે:

"ઉપરોક્ત વિભાગ વાંચવાથી એ સ્પષ્ટ થશે કે ચેકની ફાળવણી ખાતામાંથી નાણાંની રકમની ચુકવણી માટે હોવી જોઈએ.બાંધધરી આપનાર અથવા જામીનદારના કિસ્સામાં, જો કોઈ ચેક જારી કરવામાં આવે તો પણ, તેને નાણાંની તાત્કાલિક ચુકવણી માટે ન કહી શકાય— કાયદાની કલમ ૧૩૮ આગળ કહે છે કે અન્ય વ્યક્તિને ચેક જારી કરવો એ

કોઈ પણ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીના સંપૂર્ણ અથવા અમુક ભાગમાં મુક્તિ માટે છે.

ઉચ્ચ અદાલતે *શ્રીનિવાસન વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય* (૧૯૯૯ (૩) કે. એલ. ટી. ૮૪૯) ના કેસમાં કેરળ ઉચ્ચ ન્યાયાલયના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો છે. સંજોગવશાત, ઉચ્ચ ન્યાયાલયના એક વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે છેલ્લે નોંધાયેલા (ઉપરોક્ત) નિર્ણયમાં *તાહેર એન. ખંબાટી વિરુદ્ધ વિનાયક એન્ટરપ્રાઇઝીસ* (૧૯૯૫ (૧) કે. એલ. ટી. એસ. એન. ૫) માં આંધ્ર પ્રદેશ ઉચ્ચ ન્યાયાલયના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો હતો, જેમાં તે નીચે મુજબ નક્કી કરવામાં આવ્યો છે:—

"તાત્કાલિક કેસમાં, અપીલકર્તાએ સામાવાળાઓ ને કેટલાક પૈસા એડવાન્સ કર્યા હતા અને ઉચ્ચાર મેળવ્યો હતો. તે નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે સામાવાળાએ દર મહિને વ્યાજ ચૂકવવું જોઈએ. તે જ સમયે અપીલકર્તા-લેણદારએ સામાવાળાઓ પાસેથી ખાલી હસ્તાક્ષરિત ચેક આ સમજણ સાથે લીધો હતો કે જો સામાવાળાઓ વ્યાજની ચુકવણીમાં ડિફોલ્ટ કરે તો ફરિયાદી ચેકમાં અન્ય કૉલમ ભરી શકે છે અને તેને રજૂ કરી શકે છે. તેથી, અપીલકર્તાએ આ ખાલી હસ્તાક્ષરિત ચેકનો ઉપયોગ કરવાના દૃષ્ટિકોણથી પ્રાપ્ત કર્યો છે, જેનો ઉપયોગ સામાવાળાઓ માટે

રકમની વસૂલાત માટે જોખમ તરીકે થાય છે.તેથી તે અર્થઘટન કરી શકાતું નથી કે સામાવાળાએ કલમ ૧૩૮ હેઠળ કલ્પના કરાયેલ કોઈપણ દેવું અથવા કાનૂની જવાબદારીની ચૂકવણી માટે સ્વેચ્છાએ ચેક જારી કર્યો હતો.

જોકે, આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટના ચુકાદાને ટેકો આપતા, કેરળ હાઈકોર્ટે શ્રીનિવાસન (ઉપરોક્ત) માં અવલોકન કર્યું:

"આંધ્ર પ્રદેશ હાઈકોર્ટ દ્વારા નિર્ધારિત સિદ્ધાંત અને નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮માં નિર્ધારિત ફરજિયાત જોગવાઈઓનું તુલનાત્મક વાંચન એ સ્પષ્ટ છે કે જ્યારે ચેક જામીન તરીકે જારી કરવામાં આવ્યો હોય, ત્યારે નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ કોઈ ફરિયાદ રહેશે નહીં.

કાયદાની કલમ ૧૩૮ના સંદર્ભમાં હાઈકોર્ટના અર્થઘટનની નોંધ લીધા પછી, હવે આપણા માટે આવા વિવેકની સ્વીકાર્યતાનું મૂલ્યાંકન કરવાનો સમય આવી ગયો છે.જો કે, આમ કરતા પહેલા, એક સંક્ષિપ્ત તથ્યાત્મક સંદર્ભ અનુકૂળ રહેશે.અહીં અપીલકર્તા કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની જોગવાઈઓ હેઠળ સ્થાપિત કંપની છે, જેની નોંધાયેલ અને વહીવટી કચેરી સિન્ડિકેટ હાઉસ, પી.

બી. નંબર ૪૬, ઉપેન્દ્ર નગર, મણિપાલ-૫૭૬૧૧૯ ખાતે છે અને તેની શાખાઓ અન્ય સ્થળોમાં પલાયમ, ત્રિવેન્દ્રમ ખાતે આવેલી છે.સામાવાળા નંબર ૧ ના પતિએ ભાડાની ખરીદીના આધારે મારુતિ કારની ખરીદીના હેતુઓ માટે અપીલકર્તા સાથે ભાડાની ખરીદીનો કરાર કર્યો હતો.સામાવાળા નંબર ૧, તેની પત્ની તેના પતિને ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવતી ભાડાની ખરીદીની સુવિધાઓના સંદર્ભમાં બાંયધરી આપનાર તરીકે ઊભી હતી.હકીકતો આગળ જણાવે છે કે સામાવાળા નંબર ૧ એ ઉપરોક્ત વ્યવહારને કારણે અને આંશિક ચુકવણી માટે કેથોલિક સીરિયન બેંક લિમિટેડ, સેન્ટ મેરીઝ સ્કૂલ, પટ્ટોમ, ત્રિવેન્દ્રમ પર દોરેલા રૂ. ૮૦,૪૯૦/- માટે તારીખ ૨૯/૦૮/૧૯૯૮ નો નંબર ૬૭૨૫૦૧ ધરાવતો ચેક અપીલકર્તાને જારી કર્યો હતો.એ સાચું છે કે, ઉપરોક્ત ચેક અપુરતા ભંડોળનાં કારણે વણસ્વીકાર્યે પરત ફરેલ હતો અને અપીલકર્તાને પરત કરવામાં આવ્યો હતો.

તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ દર્શાવે છે કે અપીલકર્તાએ નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટની કલમ ૧૩૮ હેઠળ ની જોગવાઈ મુજબ ૨/૦૯/૧૯૯૮ પર વૈધાનિક નોટિસ જારી કરી હતી, જેમાં સામાવાળા નંબર ૧ ને ૧૫ દિવસના સમયગાળાની અંદર ચેક હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલી રકમ ચૂકવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું અને સામાવાળા નંબર ૧ ને તેની રસીદ હોવા છતાં ઉક્ત નોટિસનો જવાબ આપવો યોગ્ય અને યોગ્ય ન લાગ્યો હોવાથી, અપીલકર્તાએ ત્યારબાદ કાયદાની

કલમ ૧૩૮ હેઠળ તિરુવનંતપુરમની ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં ફરિયાદ દાખલ કરી હતી.તિરુવનંતપુરમના એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં ફરિયાદ એસટી નંબર ૧૪૧/૧૯૯૯ તરીકે નોંધવામાં આવી છે અને ત્યારબાદ ફરિયાદના હેતુઓ માટે કેસ ફાઇલ પર લેવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ તરત જ, અહીંના સામાવાળાઓ એ ફરિયાદને રદ કરવા માટે ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા કલમ ૪૮૨ હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી અને ઉપર નોંધાયેલી કાર્યવાહી એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટની અદાલત, તિરુવનંતપુરમ સમક્ષ બાકી છે.

ઉચ્ચ અદાલતે, ઉપર નોંધ્યા મુજબ, એક સ્પષ્ટ તારણ પર અરજીને મંજૂરી આપી હતી કે બાંયધરી આપનાર તરફથી ચેક હોવાને કારણે તે કોઈ પણ દેવું અથવા જવાબદારીની ચૂકવણી કરવાના હેતુથી જારી કરવામાં આવી હોવાનું કહી શકાતું નથી અને નેગોશિએબલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એક્ટ, ૧૮૮૧ ની કલમ ૧૩૮ હેઠળની ફરિયાદ, ટકી શકતી નથી.

અહીં અગાઉ નોંધવામાં આવ્યું છે તેમ, હાઈકોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલી ફરિયાદ અને કાર્યવાહીને રદ કરવાનું મુખ્ય કારણ એ હતું કે કાયદાની કલમ ૧૩૮ કોઈ પણ દેવું અથવા જવાબદારીના સંપૂર્ણ અથવા અમુક ભાગમાં ચૂકવણી માટે અન્ય વ્યક્તિને ચેક જારી કરવાની જોગવાઈ કરે છે અને વાસ્તવિક સંદર્ભમાં,

હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવી હતી કે કોઈ પણ દેવું અથવા જવાબદારી ચૂકવવાના હેતુથી ચેક જારી કરવો સહ-સંબંધિત ન હોઈ શકે અને કલમ ૧૩૮ હેઠળ આવી ફરિયાદ ટકી જાળવી શકતી નથી.

જોકે, વિધાનસભાના ઉદ્દેશના સંદર્ભમાં ભાષા ચોક્કસ રહી છે.આ વિભાગની શરૂઆત "જ્યાં કોઈ ચેક હોય" શબ્દો સાથે થાય છે.ઉપર નોંધાયેલા ત્રણ શબ્દો અત્યંત મહત્વના છે, ખાસ કરીને, "કોઈપણ" શબ્દના વપરાશકર્તાના કારણે પ્રથમ ત્રણ શબ્દો સૂચવે છે કે હકીકતમાં કોઈ પણ કારણોસર જો કોઈ અન્ય વ્યક્તિની તરફેણમાં અન્ય વ્યક્તિની તરફેણમાં બેન્કર સાથે જાળવવામાં આવેલા ખાતા પર કોઈ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીની ચૂકવણી માટે ચેક દોરવામાં આવે, તો પ્રકાશિત શબ્દો જો કલમ ૧૩૮ ની શરૂઆતમાં પ્રથમ ત્રણ શબ્દો સાથે વાંચવામાં આવે, તો કોઈ પણ પ્રકારની શંકા છોડી ન શકાય કે તે ગમે તે કારણોસર હોય, તો આ જોગવાઈ હેઠળની જવાબદારીને ટાળી શકાતી નથી.વિધાનસભા કોઈ પણ દેવાની સંપૂર્ણ કે આંશિક ચૂકવણી નોંધવા માટે પૂરતી સાવચેતી રાખે છે, પરંતુ તેમાં અન્ય જવાબદારીઓ પણ સામેલ છે.આ મામલાના આ પાસાનું હાઈકોર્ટ દ્વારા મુલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું નથી, ન તો તેને ધ્યાને લેવામાં આવ્યો છે અને ન તો વિવાદિત ચુકાદામાં તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

અમારા મતે બાંયધરી આપનાર અને મુખ્ય દેવાદારની સહ-વ્યાપક જવાબદારીનો મુદ્દો કાયદાની કલમ ૧૩૮ના કાર્યક્ષેત્રની સંપૂર્ણપણે બહાર છે, ન તો તેમાં કોઈ ચર્ચાની જરૂર છે. કાયદાની ભાષા કાયદા ઘડનારાઓના ઈરાદાને દર્શાવે છે કે જ્યાં પણ એક પક્ષે બીજાની તરફેણમાં ડિફોલ્ટ થાય અને જો કોઈ દેવું અથવા અન્ય જવાબદારીની ચૂકવણીમાં ચેક જારી કરવામાં આવે તો કાયદાની કલમ ૧૩૮ની જોગવાઈઓ લાગુ કરવાની બાબતમાં કોઈ પ્રતિબંધ અથવા પ્રતિબંધ ન હોઈ શકે: 'કોઈપણ ચેક 'અને' અન્ય જવાબદારી 'એ બે મુખ્ય અભિવ્યક્તિઓ છે જે કાયદાકીય ઉદ્દેશને સ્પષ્ટ કરે છે જેથી વાસ્તવિક સંદર્ભને કાયદાની જોગવાઈઓના દાયરામાં લાવી શકાય. કોઈપણ વિરોધાભાસી અર્થઘટન વિધાનસભાના ઉદ્દેશને નિષ્ફળ બનાવશે. એવું લાગે છે કે ઉચ્ચ અદાલત બાંયધરી અને બાંયધરી આપનારની જવાબદારીના મુદ્દાથી પ્રભાવિત થઈ ગઈ છે અને આ રીતે કાયદાની કલમ ૧૩૮ના સાચા ઉદ્દેશ અને હેતુની અવગણના કરી છે. ઉચ્ચ અદાલતના આદેશમાં નોંધાયેલા ચુકાદાઓ સંદર્ભિત તથ્યોમાં કોઈ સુસંગતતા ધરાવતા નથી અને તેથી તે સામાવાળાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી દલીલોને કોઈ મદદરૂપ થતું નથી.

જો કે, એ નોંધવું જોઈએ કે દલીલો દરમિયાન બંને પક્ષોએ કરાર અધિનિયમની કલમ ૧૨૬ અને ૧૨૮ પર વિસ્તૃત રજૂઆતો કરી છે, પરંતુ અમારા મતે, વિધાનસભા દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતી ચોક્કસ ભાષાને કારણે,

અન્ય કાયદાના દષ્ટિકોણથી આ બાબતની વિચારણાનો પ્રશ્ન ઊભો થશે નહીં, ન તો અમે કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવા માંગીએ છીએ કારણ કે તેની ગુણવત્તાના સંદર્ભમાં થોડી અસર પડી શકે છે.

અમારા મતે, ઉચ્ચ અદાલત એક સ્પષ્ટ ભૂલમાં પડી ગઈ હતી અને તેથી વિવાદિત ચુકાદો અમારી સંમતિ મેળવી શકતો નથી. અપીલ સફળ થાય છે અને તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. વિદ્વાન સિંગલ જજનો આદેશ રદ કરવામાં આવ્યો છે અને એડિશનલ ચીફ જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ કોર્ટ, તિરુવનંતપુરમની ફાઈલ પર એસટી નંબર ૧૪૧/૧૯૯૯ માં આ કાયદાની કલમ-૧૩૮ હેઠળની ફરીયાદની કાર્યવાહી કોઈ ખર્ચ વગર પુનઃસ્થાપિત કરવામાં આવી છે.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.